

Sumar

Argument	
<i>Vali Constantinescu</i>	2
BIBLIOTECA XXI	
Mesaj într-o sticlă	
<i>Ruxandra Constantinescu</i>	3
Vă prezentăm două servicii ale BNR:	
Serviciul Achiziții	
<i>Virginia Iamandi</i>	4
Serviciul ISBN-ISSN-CIP	
<i>Aurelia Perșinaru</i>	5
Limbaje de indexare. Prezentare generală	
<i>Vali Constantinescu</i>	8
Actualitatea CZU în contextul informatizării bibliotecii	
<i>Mioara Stăncescu</i>	11
PORTRET DE BIBLIOTECAR	
Mircea Regneală	15
SĂ VORBIM DESPRE...	
IFLA	
<i>Emil Tudor</i>	22
ISTORIA CĂRȚII	
Primele tipărituri românești	
<i>Dana Țilică</i>	26
DIN VIAȚA ABBNR	
Cursuri de perfecționare:	
Biblioteconomie	
<i>Monica Greceanu</i>	28
Word	
<i>Vali Constantinescu</i>	29
Activități ABBNR 2004	32
DICȚIONAR DE BIBLIOTECONOMIE	34
ȘTIRI	35
EVENIMENTE CULTURALE	36

Motto:

□ **Om**ul nu este decît o trestie,
cea mai fragilă din natură,
dar este o trestie **gînditoare!**□

Pascal

ARGUMENT

Biblioteca Națională a României își dă seama că rezistă prin cărțile și oamenii ei. Are nevoie de forță și spirit pentru că **dreptul la cultură** ar trebui să devină **datorie** pentru generațiile mai tinere. **Biblioteca** este un corp de **suflete și minți** care se contopesc cu **cărțile**. Cărțile au format aceste minți și tot ele le însușeșc. Omul trebuie să fie liber în spirit dar este legat pe veci de filele pe care le-a răsfoit, pentru că și ele își cer dreptul la recunoașterea valorii...

Asociația Bibliotecarilor din Biblioteca Națională a României a trebuit să lupte pentru cărți și în numele lor încă de cînd a luat naștere; drumul n-a fost neted și mai ales mijloacele de luptă n-au fost decît acelea pe care tot ele, **Cărțile**, i le-au pus la dispoziție. Pe scurt : **Puterea vorbeii**. Incredibil că într-o lume în care banul își împărășie puterea acaparatoare peste tot, **ABBNR** a reușit să mute munții din loc ca să salveze cărțile și n-a fost decît o mîină de oameni care au cerut dreptul la cultură, care au vorbit. Iată că imposibilul a devenit probabil.

A fost o bătălie binevenită ca să arate lumii ce poate **Cartea** să facă, însă nu destul ca să-și găsească liniștea definitivă. Vremurile se schimbă și cu ele și oamenii. **ABBNR** are acum un nou chip. Mai experimentat, cu mai multă forță și mai tînră... spiritual. Dincolo de orice neînțelegeri între oameni, **cărțile nu trebuie să sufere**. Ele i-au format pe oameni, ele au dat totul omului avid de carte. Omul trebuie să știe că indiferent unde se află, **cartea** nu poate decît să unească mințile cu adevărat libere, să le inducă spiritul de apartenență la libertate intelectuală. În clipa în care am deschis prima carte în vreuna din sălile Bibliotecii Naționale a României ne-am legat pe veci destinul de cel al Bibliotecii. Asta înseamnă dependență de carte. **ABBNR** are însă scopuri cît se poate de lumești : **propagarea cărții ca mijloc educațional**, susținerea ei ca adevărată creatoare de elite (de care România are încă negreșit nevoie), transformarea **Bibliotecii în simbol al culturii române**, așa cum Bibliotecile Naționale din Franța, Germania sau Italia își au locul lor, pentru care nimeni nu mai trebuie acum să lupte. Suntem încă tineri din acest punct de vedere.

**Suntem cu toții oamenii Bibliotecii, ea ne-a adus față în față.
Ea și cărțile ei.**

Vali Constantinescu

MESAJ „INTR-O STICLĂ

Poate ar fi trebuit să trimit acest mesaj cu adevărat într-o sticlă, lăsând hazardul să decidă dacă Biblioteca Națională a României trebuie să afle cum îi merge surorii ei mai mici de peste hotare. Spun asta nu pentru că ar ascunde cine știe ce secret, sau vreo taină veche, ci tocmai pentru că **Biblioteca Română din Freiburg** este deschisă oricui vrea s-o cunoască. Și, mai ales, se respectă din plin dorința oricărui om însetat de cunoaștere: cultura pe gratis. Aș rămâne de fiecare dată când mă duc acolo, ore întregi, printre rafturile pline, cu acel miros specific de carte, de carte veche, care păstrează nu numai cunoașterea, ci și istoria celui care a scris-o, istoriile celor care au citit-o apoi.

Înființată în 1949, la inițiativa a 15 refugiați români sub conducerea **profesorului Virgil Mihăilescu**, Biblioteca Română din Freiburg a început cu o moștenire de 36 volume, 2 teze de doctorat, broșuri, ziare, reviste, câteva obiecte de artă populară și cu un buget la fel de modest. A urmat faza de consolidare, odată cu lansarea pe **01 mai 1956** a unui apel pentru achiziționarea unei „Case Culturale”. S-a continuat cu mărirea și lărgirea rapidă a colecțiilor. Acum biblioteca are peste 20 de secții. A crescut numărul de cărți, broșuri, extrase, reviste, ziare, texte documentate, manuscrise, numismatică, filatelie, muzică, artă, arhitectură, fotografii, hărți, stampe, diapozitive, etc. **Din 1968** a apărut și un serviciu bibliografic pentru cercetători. Chestiunea dunăreană, minoritatea germană din România, chestiunea evreiască din România, folclorul, problema macedo-românilor, relațiile externe ale României, refugiul românesc, iată câteva probleme pe care biblioteca nu le neglijează.

Pe lângă bogatele activități editoriale, organizarea de manifestări culturale și științifice sunt o permanență. Ca urmare a înființării **Institutului Român de Cercetări (1959)**, biblioteca a beneficiat de sprijinul constant acordat de profesorii universitari germani. Fondurile Bibliotecii Române din Freiburg au ajuns acum la **55.000 de volume**, peste **2000 de titluri de periodice** cu circa 110.000 exemplare, **3000 de texte documentare**, **500 de manuscrise**, **300 de hărți și atlase**, **bibliografia macedo-română cu peste 3200 de fișe**, **bibliografia Basarabiei și Bucovinei cu peste 5000 de fișe**.

Am simțit nevoia să vorbesc românește, să citesc românește, cu specificul limbii române, cu subtilitățile pe care un străin nu le-ar putea percepe și am găsit cărțile care acasă m-au fermecat, dar care nu m-au surprins, care m-au încântat, dar care nu aveau deloc puternicul aer

românesc de acum. Acel farmec aparte, venit ca **un mesaj într-o sticlă**, anume parcă să-mi amintească de lumea de acasă.

Biblioteca se găsește într-o casă care pare ruptă dintr-un bulevard bucureștean din perioada interbelică; timpuri tinere ale României le-am regăsit aici, feerice și nederanjate de nimeni, ignorând modernitatea care le înconjoară la tot pasul. Am împrumutat cărți de tot felul, există și un fond extrem de bogat, în engleză, franceză, germană. Nu există săli de lectură, nu există calculatoare, există însă fișiere alfabetice în care mi-am regăsit abilitatea de a căuta cartea care îmi trebuie. Dar cel mai plăcut este că te poți împina unul din cei trei temerari care slujesc biblioteca și te îndeamnă să te duci direct la raft, să îți iei cartea pe care o cauți, sau care mai curând te așteaptă s-o iei acasă.

Fascinația simplității, asta mă lovește de fiecare dată când trec pragul Bibliotecii Române din Freiburg, cea mai mare bibliotecă românească de peste hotare. Sunt și străini care o vizitează, care îi împrumută cărțile, care vorbesc incredibil de bine românește. De ce oare, dacă nu pentru că e cu adevărat o valoare, un reper, un simbol! Mi face bine să citesc și să vorbesc românește.

Aici, acum, parcă mă regăsesc în cărțile românești. Nu pot explica de ce, dar pot simți. Aș arunca sticla asta în marea aceasta de așteptări ale României. De așteptări de viitor. Dar mi-e teamă, foarte teamă că hazardul s-ar juca din nou cu noi, și ar fi mult prea trist, așa că vă trimit cu drag acest mesaj, sperând să ajungă nu numai sub ochii dvs., dar și la inimile celor care s-au dedicat **Bibliotecii**.

Ruxandra Constantinescu

Studentă anul III Științe Politice

Albert Ludwigs Universität Freiburg - Germania

PROGRAME PENTRU SERVICIUL ACHIZIȚII

Nici un domeniu nu este supus unei expansiuni atât de rapide cum este domeniul informaticii.

Apariția noilor generații de computere, mai rapide, mai fiabile și mai ieftine determină dezvoltarea pe măsură a aplicațiilor software, prin utilizarea de noi metode de prelucrare a informației.

Sistemul TINLIB este o astfel de aplicație software care răspunde permanent la problemele de prelucrare a datelor specifice bibliotecilor.

Serviciului Achiziții îi sunt dedicate două module:

- **modulul Achiziții**
- **modulul Control Seriale**

Dacă **Modulul Achiziții** dedicat cumpărării cărților și materialelor audio-video, precum și donațiilor este funcțional de mai bine de trei ani, el oferind utilizatorilor o situație reală, rapidă și eficientă asupra stadiului în care se află o publicație (solicitată, aprobată, comandată sau deja primită, iar în acest moment știm și câte exemplare au fost primite, pentru o urmărire mai ușoară a intrărilor incomplete, pentru reclamații), din acest an a devenit funcțional și **Modulul Control Seriale**.

Principala funcționalitate a **Modulului Control Seriale** este evidența comenzilor de cumpărare a periodicelor, precum și a donațiilor.

Ca și în cazul comenzilor de carte, putem afla situația în care se află un periodic (solicitat, aprobat, comandat, primit), frecvența lui (cotidian, săptămânal, lunar, anual etc.) sau istoricul (este abonament nou sau reînnoire), putem modifica (suplimenta sau șterge) și ceea ce este foarte important el răspunde solicitărilor diverse. Putem afla numerele deținute dintr-un anumit periodic sau putem afla care sunt numerele lipsă, pentru a lansa reclamațiile.

Printre opțiunile **Meniului - Primiri**, cel mai important pas este cel din Rapoarte, unde putem genera **CARDEXUL** periodicelor și unde se structurează schematic, situația periodicelor, non-cotidiane, (frecvența, numere primite, numere lipsă), situație atât de necesară cititorilor care vor să solicite un număr dintr-un periodic, cât și bibliotecarilor din serviciile implicate în evidența abonamentelor.

În cel mai scurt timp vom avea și un **CARDEX** pentru cotidiene.

Modulul Control Seriale conține înregistrările tuturor seriialelor care fac obiectul achiziției, o istorie completă a procesului de achiziționare a lor.

Virginia Iamandi
Șef serviciu Achiziții

CENTRUL NAȚIONAL DE NUMEROTARE STANDARDIZATĂ ISBN -ISSN - CIP

Centrul Național de Numerotare Standardizată este o structură unică în peisajul bibliotecilor din România, prin intermediul căreia se realizează una dintre funcțiile Bibliotecii Naționale a României: numerotarea standardizată a cărților și a publicațiilor periodice românești precum și

catalogarea CIP. În derularea acestei activități, parteneri de dialog sunt: editorii români și bibliotecarii.

În cadrul Centrului Național de Numerotare Standardizată sunt reunite Centrul Național ISBN, Centrul Național ISSN și se derulează Programul CIP.

Centrul Național ISBN este reprezentanța în România a Agenției Internaționale ISBN cu sediul la Berlin. A luat ființă în anul 1989, în cadrul Ministerului Culturii, iar din anul 1996 funcționează la Biblioteca Națională a României.

Atribuțiile principale ale Centrului Național ISBN sunt înregistrarea editurilor de carte de pe teritoriul României și acordarea codurilor ISBN.

Înregistrarea editurilor de carte din România se face pentru toate persoanele fizice sau juridice care au asigurat cadrul legal necesar desfășurării activității de editare carte.

Centrul Național ISBN realizează și administrează, în sistem automatizat, baza de date a editurilor de carte din România. Aceasta conține în prezent peste 4000 de edituri înregistrate. Suportul informatic utilizat este programul Tinlib al Bibliotecii Naționale a României. Prin colaborare cu firma IME România, a fost concepută și realizată o aplicație Tinlib dedicată editurilor, fiind asigurate modalități multiple și eficiente de interogare a bazei de date și de realizare a diverselor statistici. Baza de date a editurilor românești este raportată anual către Agenția Internațională ISBN, în scopul includerii ei în "Catalogul Internațional al Editorilor".

Codurile ISBN alocate României de către Agenția Internațională ISBN din Berlin sunt gestionate de către Centrul Național ISBN. Ele se acordă după reguli stabilite de forurile internaționale. Aceste coduri au rol de identificare, unică la nivel internațional, atât a editurilor cât și a cărților în cadrul editurii. Totodată, codurile ISBN sunt elemente care stau la baza generării codului de bare pentru carte, sunt folosite și în organizarea gestiunilor de carte, a inventarierii, a difuzării.

Odată cu înregistrarea editurii și acordarea primei serii de coduri ISBN, editorii beneficiază de o prezentare a sistemului ISBN, a regulilor de utilizare a codurilor, a legislației în vigoare și, nu în ultimul rând, a informațiilor bibliografice obligatorii în prezentarea unei cărți (titlu, autor, editură, localitate, an, mențiuni de ediție, traducători etc). Sunt prezentate și aspecte colaterale, dar deosebit de importante pentru editori: dreptul de autor, exclusivitatea asupra mărcii înregistrate, reglementări fiscale în vigoare.

Centrul Național ISSN funcționează din anul 1991, în urma semnării acordului între Centrul Internațional ISSN din Paris și Biblioteca Națională a României. Misiunea Centrului Național ISSN este aceea de a promova și

oferi servicii de numerotare standardizată ISSN pentru publicațiile periodice din România. Acestea sunt înregistrate și primesc cod ISSN, în mod gratuit (din anul 2004), fie la cererea editorilor, fie din oficiu, pe baza verificărilor efectuate permanent în colecțiile Depozitului Legal. Descrierile bibliografice, realizate conform standardelor internaționale în vigoare, sunt realizate în sistem automatizat, folosind o aplicație pe suport ISIS, dedicată exclusiv rețelei internaționale ISSN. Baza de date națională astfel creată și actualizată permanent este transmisă lunar la Centrul Internațional ISSN din Paris spre a fi validată și publicată în „Registrul ISSN Online” (accesibil de pe site-ul www.issn.org).

Codul ISSN este un cod de identificare a titlului unei publicații periodice, definit prin standard internațional ISO 3297. El este unic la nivel internațional, nu este transmisibil de la un titlu la altul. Nu are valoare juridică și nici un fel de conotații financiare. Se acordă pentru diverse tipuri de publicații periodice, indiferent de limba textului, alfabet, suport (tipărit, CD-ROM, online, e-mail etc). Codul ISSN se poate solicita direct, prin fax sau e-mail, pe baza unui formular-cerere și a unei copii după copertă/ecran de prezentare. Se acordă cod ISSN și în faza de prepublicare. Odată cu înștiințarea oficială de acordare a codului ISSN, editorul beneficiază și de o serie de materiale informative despre ISSN, despre legislația în vigoare, dreptul de autor etc.

Programul CIP este un program național de catalogare înaintea publicării pentru cărțile în formă tipărită, editate în România. Este un program de colaborare între edituri și Biblioteca Națională a României. Descrierile CIP sunt descrieri bibliografice standardizate ce se realizează în cadrul Centrului Național de Numerotare Standardizată ISBN-ISSN-CIP, pe baza datelor furnizate de edituri, prin formulare tipizate. Comunicarea către și dinspre Biblioteca Națională a României se poate face direct la sediul bibliotecii sau prin fax, e-mail, din pagina web a bibliotecii (www.bibnat.ro)

Lunar, pe baza solicitărilor înregistrate, se realizează „Bibliografia CIP”, lucrare ce semnalează viitoarele apariții editoriale. Bibliografia conține și indexuri de autori, titluri, lista editurilor participante. În acest fel, „Bibliografia CIP” devine un material de referință util în achiziția de carte, în catalogare, util pentru editori în conceperea planului editorial, pentru difuzori.

De îndată ce catalogul online al Bibliotecii Naționale a României va fi accesibil prin pagina web, va exista și o variantă electronică, online a „Bibliografiei CIP” și în acest fel o comunicare mult mai directă și eficientă cu editorii.

Prin activitatea desfășurată zi de zi, prin relația directă, construită în timp cu editorii, încercăm cu profesionalism, competență și amabilitate să

oferim acestora servicii specializate, în concordanță cu necesitățile pieței interne de carte și publicații periodice, respectând regulamentele și politicile culturale ale forurilor internaționale.

Aurelia Perșinaru

Șef Birou, Centrul Național de Numerotare Standardizată

LIMBAJE DE INDEXARE

Prezentare generală

Timp de un secol cel mai răspândit limbaj de indexare cu structură ierarhică a fost clasificarea zecimală. Din anii 1970 se încearcă regăsirea documentelor și cu alte limbafe de indexare. Clasificarea Zecimală Universală derivată din Clasificarea Zecimală (1876) a lui Melvyn Dewey a fost mereu completată, perfecționată și actualizată. Consorțiu CZU completează permanent lipsurile din tabelele CZU prin apariția, din 1975, a edițiilor anuale "Extensions and Corrections to the UDC".

Sistem informațional deschis tocmai pentru că este un sistem destinat întregului câmp de cunoștințe umane, CZU are multe avantaje utilizând un limbaj convențional, care-i dă universalitate și flexibilitate etc., dar are și anumite dificultăți, limite (vezi Modulul 3, tema 3.3 din cartea "Limbafe de indexare cu structură ierarhică" de Zenovia Niculescu).

Trecerea la limbafe de indexare care economisesc timp, iar regăsirea informației făcându-se mai rapid și pe mai multe căi precum titlu, autor, cuvânt-cheie, editură, număr de inventar, ediție, subiect, ISBN, etc. a fost ajutată și de introducerea calculatorului în bibliotecă. "A indexa, înseamnă a descrie și a caracteriza un document cu ajutorul conceptelor din acel document". Profesioniștii au început folosirea **vocabularelor controlate** pentru indexare. Dacă rezultatul folosirii vocabularului controlat duce la o indexare mai eficientă și într-un timp mai rapid, iar informația ajunge la utilizator cu date precise la fel de rapid, scopul a fost atins. Probabil că în timp se vor găsi avantaje și limite și pentru actualele limbafe.

Proiectul major în domeniul multilingv este **MACS**.

MACS a apărut datorită programului CoBRA, fiind rmărit îndeaproape de CENL "Conference of European National Libraries.

MACS(**M**ultilingv **A**cces to **S**ubjects/**A**cces multilingv par sujet/**A**cces multilingv pe subiecte) urmărește ca atît specialistul cît și utilizatorul să-și găsească în propria limbă tot ce-l interesează despre un subiect în orice bibliotecă chiar dacă acesta apare în franceză, engleză sau

germană. Așa cum este conceput, acest proiect poate să cuprindă și alte limbi. Nu este vorba nici despre o traducere, nici despre crearea unui nou tezaur, este vorba de găsierea echivalențelor pe subiecte, echivalențe perfecte sau parțiale, simple sau complexe.

Limbajele de indexare  ntrebui tate de marile biblioteci sunt :

- **LCSH** (pentru limba engleză) folosit de British Library(BL)
- **RAMEAU** (pentru limba franceză) folosit de Bibliothèque Nationale de France (BNF)
- **SVD/RSWK** (pentru limba germană) folosit de Deutsch Bibliothek(DB) și Bibliothèque nationale suisse(SNL)

LCSH

ncepând cu 1995 British Library (BL) și-a confirmat intenția de utilizare a LCSH folosit deja în Bibliografia națională britanică. La sf rșitul lui 1996 sistemul de indexare COMPASS utilizat în Bibliografia Națională Britanică a fost abandonat definitiv. Biblioteca Congresului (LC) deține responsabilitatea editorială pentru sistem, iar British Library s-a angajat deja în proiectul de indexare a operelor de ficțiune cu ajutorul **LCSH   Library of Congress Subject Headings**. Indexarea LCSH s-a găsit întotdeauna în notițele create pentru bibliografia națională.  n ultimii ani s-a hotăr t utilizarea LCSH și clasificarea Dewey. Abandonarea propriului sistem de indexare în favoarea LCSH este pentru că acesta poate efectua retrospectiv indexările în notițele catalogului care n-au fost niciodată indexate. De aceea LCSH este considerat pentru BL și bibliotecile anglofone baza de acces la catalog. Un fișier de autoritate complet al subdiviziunilor flotante va face aplicarea LCSH online.

RAMEAU

Limbajul de indexare elaborat și utilizat de Biblioteca Națională a Franței, de bibliotecile universitare, dar și de bibliotecile publice sau de cercetare din Franța este **RAMEAU   RÉPERTOIRE d AUTORIT -MATIÈRE ENCYCLOPÉDIQUE et ALPHAB TIQUE UNIFI **. Din anul 1980, Biblioteca Națională a Franței a realizat Fișierul de autoritate pe subiecte enciclopedic după « Répertoire de vedettes-matière » (Repertoriul vedetă de subiect) al Universității Laval din Quebec, acesta la r ndul lui fiind tradus după Lista de autoritate a Bibliotecii Congresului (Library of Congress Subject Headings).

 n 1987, Biblioteca Națională a Franței împreună cu Ministerul Educației au hotăr t să gestioneze și să difuzeze Repertoriul de autoritate pe

subiecte, RAMEAU.

Din anul 2000, RAMEAU a devenit limbajul de indexare național și, datorită rețele de colaborare, al unei munci colective.

La începutul anului 2001, s-a hotărât să răspundă de RAMEAU patru parteneri : Biblioteca Națională a Franței (BNF), Agenția bibliografică de învățământ (ABES), Direcția de învățământ superior (DES), Direcția cărții și lecturii (DLL).

RAMEAU conține :

A. Ghidul de indexare

B. Lista de autoritate □ 8 (opt) volume de aproximativ 800 pagini fiecare.

Dacă un tezaur □și formează lista de autoritate dinainte, □n limbajul RAMEAU lista de autoritate enciclopedică nu este stabilită dinainte, ea se realizează după necesitățile indexării și se dezvoltă după propunerile utilizatorilor din rețea.

De aceea francezii cer o cooperare □ntre biblioteci, fie că este vorba de biblioteci enciclopedice sau biblioteci specializate.

Prin competență și atenție trebuie menținut un limbaj unic și omogen. Propunerile se fac □n conformitate cu regulile limbajului RAMEAU din Ghidul de indexare.

SWD/RSWK

Din 1998, Biblioteca Națională a Elveției(BN) utilizează ca normă de indexare

SWD/RSWK. Norma de indexare **Schlagwortnormdatei(SWD)** și **Regeln für den Schlagwortkatalog(RSWK)** este considerată □n bibliotecile germane ca normă de facto pentru țările germanofone. Această normă a fost introdusă □n Germania □n 1986, adoptată cur□nd de majoritatea bibliotecilor din Germania, Austria și Elveția (partea germană). Prin aplicarea din 1998 a SWD/RSWK, pentru Biblioteca Națională a Elveției aceasta a □nsemnat sflrșitul catalogului sistematic bazat pe CZU. De asemenea adoptarea SWD/RSWK a □nsemnat angajarea SNL □n stabilirea unei rețele SWD. S-a dezvoltat legătura dintre SNL și Deutsche Bibliothek și apoi cu toate bibliotecile germane. Astfel schimbul de notițe bibliografice create după aceleași norme(comune) apare ca o metodă de indexare foarte eficace. Crearea unui vocabular de indexare controlat(SWD), plec□nd de la regulile precise de aplicare (RSWK) contribuie la o indexare de calitate acceptată de utilizatorii interni și externi bibliotecii. □n acest context, indexatorii sunt angajați □n munca comună de control și acces bibliografic

În Consorțiul DDC (Dewey Dezimalklassification) german și Proiectul MACS.

În încheiere trebuie să reamintesc dorința Suediei de a se plia la un limbaj de indexare comun cu marile biblioteci. Biblioteca Regală a Suediei a tratat atât cu BNF(RAMEAU) cât și cu BL(LCSH). După principiile IFLA, LCSH și RAMEAU s-a creat astfel SWEDISH SUBJECT HEADING LANGUAGE.

De asemenea trebuie amintit că Biblioteca Națională a Rusiei a creat și folosește cu succes Fișierul național de autoritate pe subiecte. Din 1998, lista de vedete de subiect a fost pusă în format electronic. În 1999 mai mult de 3000 de notițe au și indexarea LCSH. Astfel BN a Rusiei întrevede deja accesul pe subiect multilingv.

Poate în numărul viitor al revistei noastre, vom prezenta o comparație sugestivă de indexare a celor trei limbaje de mai sus : **LCSH, RAMEAU, SWD/RSWK.**

Vali Constantinescu

ACTUALITATEA CZU ÎN INFORMATIZAREA BIBLIOTECII

De-a lungul istoriei, misiunea bibliotecii a fost de a aduna și depozita publicațiile și de a facilita libera lor circulație. Astăzi bibliotecile dețin milioane de publicații. Pentru a reuși să te orientezi și, mai bine zis, să-ți găsești cărțile care te interesează din acest conglomerat, trebuie să apelezi la un sistem de ordonare. Bibliotecarul poate alege o metodă sistematică, nu obligatoriu logică, dar care să-i convină.

Din multitudinea sistemelor de clasare a publicațiilor la noi în țară s-a optat pentru **clasificarea zecimală universală (C.Z.U.)**.

Clasificarea este o operație intelectuală complexă, bazată pe analiza amănunțită a conținutului publicațiilor și care are ca rezultat atribuirea unui indice de clasificare. Indicele de clasificare este o combinație de cifre și litere. El codifică subiectul publicațiilor având rolul de a transmite informația de la emițător la receptor, ceea ce-i conferă sistemului calitatea de limbaj de indexare. C.Z.U. nu a fost creat ca un sistem cu un scop în sine, ci pentru a stoca și regăsi informațiile cât mai rapid și exhaustiv, atât pentru bibliotecari, cât mai ales pentru utilizatori. Clasificarea pe subiect divide colecțiile bibliotecii pe grupuri mici, încât utilizatorul își găsește rapid

subiectul dorit. Prin acest sistem cărțile vor fi plasate acolo unde vor fi cel mai bine regăsite de utilizatori.

Introducerea calculatorului în activitățile din bibliotecă nu a ridicat probleme de incompatibilitate pentru C.Z.U. Și iată motivarea :

Abordarea subiectului

Problema clasificării publicațiilor este problema clasificării subiectului și în acest sens subiectele asemănătoare formează membrii unei clase. Exemplu: aritmetica (511), algebra (512), geometria (514), fac parte din clasa 51-matematică. Acest exemplu ne sugerează că C.Z.U. se bazează pe **principiul extragerii particularului din general**. Această metodă de a începe analiza cu clasa mai largă este de fapt un procedeu de lucru salvator, dar la fel poate fi considerată periculoasă, deoarece face ca aceste clase să apară rigide. Înșiruirea claselor de la 0 la 9 este imuabilă. De exemplu:

- 0 Generalități
- 1 Filosofie
- 2 Religie
- 3 Științe sociale
- 4 Clasa liberă
- 5 Științe pure
- 6 Medicină. Tehnică
- 7 Artă. Sport
- 8 Lingvistică. Literatură
- 9 Geografie. Istorie

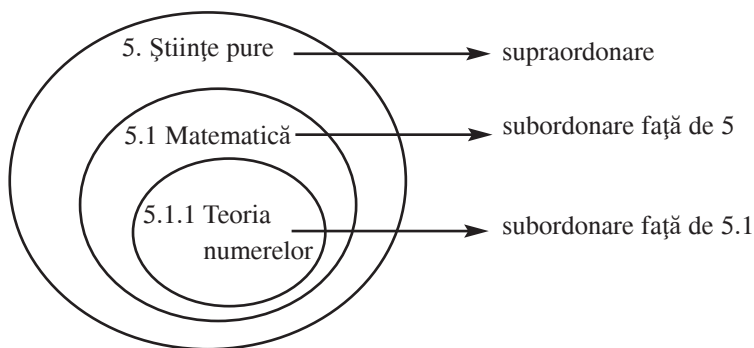
În același timp C.Z.U. are calitatea de a îngloba mereu noțiuni noi fără ca sistemul în sine să sufere modificări. Este un sistem flexibil, punând în concordanță indicii C.Z.U. cu realitățile științifice și culturale, exprimate prin concepte.

Aranjamentul pe subiect este esențial. Cu ajutorul lui, utilizatorul este cel mai bine servit. și regăsește autorii sau titlurile pe care le dorește, dar află și altele noi asemănătoare.

Structura ierarhică

Indicii au un sistem de supraordonare și de subordonare care stă la baza ierarhizării noțiunilor în clasificarea zecimală. Această structură ierarhică a indicilor C.Z.U. se poate reprezenta astfel:

Amplasarea ierarhică a acestor indici exprimă relația existentă între noțiunile înrudite, pe baza principiului de la general la particular. Sunt

situații când relația de ierarhie nu poate fi exprimată. De exemplu: 821.111 literatura engleză

821.112.2 literatura germană

821.133.1 literatura franceză

Această notare are aici o simplă valoare ordinală; enumeră literaturile, dar nu stabilește o ierarhie a lor.

Analiza fațetată

Enumerarea posibilelor caracteristici ale claselor care pot fi separate.

Exemplu : literatura poate fi divizată după **caracteristica de limbă** în literatură engleză, franceză, italiană etc. Putem concluziona că **fațeta este un grup întreg de subclase care divide subiectul după o singură caracteristică**. Un alt exemplu: diferitele zone din România pot fi indicate prin **diviziuni geografice**:

(498.1) Țara Românească

(498-35 Brașov) Județul Brașov

(498 Buc.) Orașul București

Aceasta se numește **analiză fațetată**. Fațetarea este pe linia modernă a teoriei clasificării și prezintă o atracție considerabilă, în special pentru regăsirea automată.

Notarea zecimală

Pe baza principiului organizării noțiunilor de la general la particular, în mod convențional cunoștințele umane au fost împărțite în zece mari clase (de la 0 la 9), care la rândul lor pot fi subdivizate zecimal până la gradul dorit. De exemplu:

0,0

0,1

0,2

0,3

0,4

...

0,9

La rîndul său 0,0 poate fi subdivizat zecimal astfel:

0,00

0,01

0,02

0,03

...

0,09 .

S-a stabilit convenția ca cele două semne (0,) să fie suprimate și să le cităm ca numere întregi. În loc de 0,0 vom avea

0 - Generalități

0,1 vom avea 1 - Filosofie etc.

Sau un alt exemplu: avem următoarele cifre 8, 14, 327 pe care în ordine zecimală le vom ordona

14

327

8 ca subdiviziuni ale zecimalelor 0,14 ; 0,327 ;0,8.

Datorită notației arabe, clasificarea zecimală universală poate fi ușor utilizată într-un sistem de informare digitală.

Indicii de clasificare au un dublu scop:

- să înlocuiască cuvîntul care denumește noțiunea de clasificat: 57 - pentru biologie

- să fixeze în mod mecanic locul exact al fiecărei noțiuni în sistem: 616.3 - boli digestive și fixează în cadrul clasei generale 616 - patologie.

Flexibilitatea C.Z.U. face ca acest sistem care prin structura sa acoperă toate domeniile din sfera cunoașterii umane, să ofere o informație completă și rapidă.

Toate aceste calități fac din C.Z.U. un limbaj de indexare adaptabil la tehnica digitală. Indexarea subiectului este o activitate desemnată să-l ajute pe utilizator să-și găsească, în multitudinea de informații, subiectul dorit în cel mai scurt timp.

„Acesta este un mijloc de a salva timpul pentru a descoperi cunoștințe din cărți”. (David Hume - filosof și istoric englez)

*Maria Stăncescu
Șef Birou Clasificare*

ncepând cu acest număr, inaugurăm o nouă rubrică: Portret de bibliotecar. Fiecare dintre noi poate face portretul bibliotecarului ideal sau putem creiona trăsăturile deosebite ale unui bibliotecar pe care l-am cunoscut.

și poate cineva închipui cum a fost bibliotecarul Mihai Eminescu sau Jorge Luis Borges? Dacă da, așteptăm rîndurile dvs. pentru numărul următor al revistei noastre.

Inaugurarea acestei rubrici a revistei "Bibliopolis" o va face domnul director al Bibliotecii Centrale Universitare, prof. univ. dr. Mircea Regneală.

Domnul director a avut amabilitatea să stea de vorbă cu noi și credem că discuția pe care am purtat-o a fost interesantă și cu învățămintă pentru orice bibliotecar.

MIRCEA REGNEALĂ

ntrebare : Domnule Director puteți face o paralelă între Biblioteca de azi și Biblioteca de ieri? Este mai bogata biblioteca de azi? Ce s-a pierdut ? O tradiție sau un conservatorism? Oare biblioteca a cîștigat ceva în această eră computerizată, în această economie de piață ?

Răspuns : Aș vrea să încep prin a vă mulțumi pentru onoarea pe care mi-ați făcut-o de a fi prima persoană care să inaugureze rubrica "Portret de bibliotecar" a revistei asociației dumneavoastră.

Problemele biblioteconomiei românești sunt foarte numeroase și multe din ele nu își vor găsi o rezolvare nici în perioada imediat următoare, mă refer la perioada pînă la intrarea Romniei în Uniunea Europeană, să sperăm că va fi în 2007.

Voi răspunde întrebărilor dumneavoastră încercînd să lămurim cîteva lucruri de primă importanță pentru bibliotecile românești de astăzi.

Mă întrebați dacă biblioteca de azi este mai bogată decît biblioteca de odinioară. Fără îndoială că termenul de bogăție are o dublă semnificație: materială și spirituală. Dacă ne referim la faptul că biblioteca deține mai multe cărți și de mai bună calitate, atunci lucrurile nu sunt de loc așa. n

general, în bibliotecile din România, numărul publicațiilor raportat la perioada interbelică – pentru că acolo bănuiesc că vreți să ajungem – este de cîteva zeci de ori mai mare. Asupra calității acestor publicații însă lucrurile sunt mai complicate. Aici ar trebui să ne referim însă la tipul de bibliotecă, pentru că o bibliotecă universitară unde se face cercetare și unde trebuie să existe literatură mondială de ultimă oră, este altceva decît o bibliotecă publică sau școlară, unde publicațiile, în general, au un anumit conținut și o anume destinație fiind publicații adresate unei categorii de cititori fără mari pretenții științifice. Dacă **am pierdut** un lucru important din biblioteca românească veche, este în primul rînd **profesiunea de bibliotecar** care în trecut avea un anumit standard, foarte ridicat, și care s-a depreciat mult în perioada comunistă. Ca și în țările din vestul Europei și la noi bibliotecarii erau cotați bine – nu oricine putînd ajunge la acest nivel. Mă întrebați ce s-a pierdut: **s-a pierdut în primul rînd ținuta și calitatea înalt intelectuală a bibliotecarului**. Mă mai întrebați dacă biblioteca a cîștigat ceva în era calculatoarelor. Iarăși o întrebare dificilă. Se știe că bibliotecile, în cursul dezvoltării lor milenare, au urmat ritmul dezvoltării societății. Ele erau cel mai sensibil senzor al modificărilor culturale și intelectuale ale societății. Așadar, bibliotecile nu puteau rămîne în afara ritmului dezvoltării sociale. Părerea mea este că informatizarea activităților de bibliotecă este absolut indispensabilă spre a nu scoate bibliotecile din circuitul informațional al societății. Introducerea masivă a calculatoarelor în biblioteci în întreaga lume după anul 1970 a însemnat de fapt realizarea unui deziderat de veacuri al cititorilor – accesul rapid și nestingherit la informațiile aflate în bibliotecă. Firește, este vorba de bibliotecile unei țări. Prin informatizare, colecțiile bibliotecilor – cel puțin virtual – au devenit disponibile oricui și oricînd, ceea, ce dați-mi voie să spun, este o realizare fantastică. În plus, în economia de piață, biblioteca este nevoie să se adapteze cerințelor pieții. Ea trebuie să vină în întîmpinarea cititorului oferindu-i informația și publicațiile de care acesta are nevoie. Altfel este marginalizată și supusă pieirii.

„. Cartea/Lectura mai sunt o preocupare a generației tinere ?

Ajută computerele biblioteca sau dimpotrivă ?

De ce da ? De ce nu ?

R. E firească neliniștea multora privitoare la lectura tinerei generații în confruntare cu imaginea vizuală, cea transmisă prin televiziune sau prin Internet. Fără îndoială că numai o lectură sistematică și îndelungată poate forma în cele mai bune condițiuni un om. Pentru aceasta el are nevoie de

timp, interes și dispoziție sufletească. Tineretul de astăzi și cel din toate timpurile dorește însă mai mult timp pentru bucuriile vieții, bucuriile vârstei tinere și mai puțin pentru lectură care la urma urmei înseamnă o muncă la care cei mai mulți ar renunța. În aceste condiții imaginea vizuală care vine fără efort considerabil le este mai avantajoasă. Astăzi vorbim și de cartea electronică, dar ea este mai greu de parcurs decât cartea având ca suport hârtia și atunci comoditatea lecturii prin Internet ar dispărea. Experiența mea contemporană alimentată de lecturi în cele mai prestigioase reviste de profil, precum și de vizite la importante biblioteci străine, îmi spun că acest extraordinar vehicul care este cartea pe hârtie, în formatul pe care-l știm de la Gutenberg încoace, nu va avea cum să dispară vreodată. Chiar în universități tehnologizate în ultimul grad, studenții, în primii ani de învățatură, se slujesc de cursuri și manuale tipărite, de tratate pentru formarea bazelor unei profesii care nu s-ar putea face sau s-ar face superficial în lectură electronică. În concluzie: **cartea pe hârtie nu va dispărea.**

„ În calitate de manager al unei instituții de mărimea și importanța BCU, cum abordați problema resurselor umane, în vederea atragerii tinerilor în meseria de bibliotecar, a practicării efective a acesteia și a reducerii fluctuației de personal (cu precădere la nivelul serviciilor specializate) ?

R. Problema resurselor umane în Biblioteca Centrală Universitară din București ne preocupă în foarte mare măsură, întrucât calitatea actului bibliotecar depinde în ultimă instanță de bibliotecarul care îl săvârșește. Avantajul bibliotecilor din învățământ față de celelalte biblioteci din sistemul național constă în aceea că în aceste biblioteci nu pot fi angajați pe perioade nedeterminate oameni care nu au studii de specialitate. Acesta este un pas foarte important în apărarea și ridicarea la un nivel superior a profesiei noastre. Este regretabil că în celelalte tipuri de biblioteci calificarea urmează angajării și nu invers. Noi acordăm interes deosebit tinerilor absolvenți ai facultăților de profil biblioteconomic pentru că ei s-au pregătit special pentru această meserie și nu se gîndesc să o părăsească pentru o altă meserie, așa cum o fac mulți care au absolvit alte tipuri de facultăți. Nu putem însă să nu avem o undă de regret cînd mulți absolvenți ai facultăților de biblioteconomie și știința informării, cu studii de 4 ani, caută posturi, evident legate tot de informare și documentare, dar în afara bibliotecilor, fiind mai bine remunerați. Într-un fel este firesc acest lucru, tinerii nu mai au răbdare, doresc să ajungă la un standard de viață decent,

fără umilințele materiale la care am fost supuși noi la vârsta lor. Când spun aceste lucruri mă gîndesc în primul rînd la absolvenții Facultății de Bibliologie și Știința Informării a Universității București care în majoritate lucrează la agenții și firme străine și românești, firește, grație cunoștințelor de informare legate de calculator, cunoașterii limbilor străine (anual un număr de 8 studenți de la această secție fac stagii de studii în străinătate între una și șase luni, ceea ce le conferă o anume siguranță în abordarea problemelor de specialitate). Tot ceea ce putem să facem spre a reduce fluctuația de personal este de a promova acești tineri în posturi importante în bibliotecă spre a le oferi satisfacții în primul rînd profesionale și apoi și materiale. Ei trebuie înțeleși și ajutați la început. Criticile prea exagerate la adresa acestor tineri le fac mai mult rău decît bine. Nu trebuie să uităm că de multe ori ei știu mai multe lucruri decît noi, chiar dacă unele din tehnicile tradiționale de bibliotecă nu sunt bine stăpînite de ei.

„Există o evaluare a bibliotecii, precum și o evaluare a oamenilor ei, bibliotecarii ? Apără biblioteca interesele bibliotecarilor ?

R. Evaluarea bibliotecii este dată de cititori care o apreciază sau nu în funcție de ceea ce biblioteca face pentru ei. Toți bibliotecarii trebuie să știe că, figurat vorbind, biblioteca nu este a lor, ci a cititorilor. Ea nu este un scop în sine, scopul său este satisfacerea nevoilor de lectură și informații ale cititorilor. De aceea, trebuie studiate cu mai multă atenție aceste nevoi. La noi, în perioada comunistă, de pildă, nu s-au putut face anchete sociologice legate de cititori și lectură. La acest capitol suntem mult în urma țărilor occidentale, unde bibliotecile studiază și analizează de mai multe ori pe an nevoile de lectură ale cititorilor, punctul lor de vedere față de serviciile bibliotecii, modelîndu-și astfel activitatea în funcție de concluziile care se degajă în urma acestor analize. Cred că este timpul ca bibliotecile românești să-și organizeze activitatea în funcție de ceea ce cititorii doresc de la ele. Tot în această întrebare vă referiți și la o evaluare a oamenilor din bibliotecă. Potrivit legislației românești actuale, oficial vorbind, nu este posibilă o evaluare stimulativă care să permită oamenilor deosebiți o remunerație deosebită. Ca și în învățămînt și în biblioteci criteriile de vechime și cele de grade primează și nu calitățile profesionale deosebite. Sperăm ca în viitor, sistemul legislativ să ne permită o mișcare mai liberă în evaluarea stimulativă a bibliotecarilor care ar permite păstrarea în bibliotecă a oamenilor cu calități profesionale remarcabile. Spre a mă referi și la o altă parte a întrebării, dacă biblioteca apără

interesele bibliotecarilor, vă voi răspunde pe scurt : ea nu le poate apăra decât până la un anumit nivel, atât cât permite legislația. Un manager de bibliotecă, cu toată bunăvoința și priceperea sa nu poate face dincolo de litera legii atâta vreme cât legea îi limitează puterile manageriale. Situația este cu atât mai gravă în zilele noastre cu cât, cel puțin în acest an, toate posturile de bibliotecari sunt înghețate, în sensul interdicției manageriale de a modifica vreun post în sus. Promovările nu se mai pot face decât pe acele posturi rămase libere, indiferent de mărimea lor ceea ce reprezintă o altă piedică, uriașă, în calea promovării de persoane cu bună pregătire profesională.

„ Cum ar arăta un **portret - robot al bibliotecarului perfect** ? Pentru realizarea lui ca bibliotecar și pentru managerul unei biblioteci?

R. Nu există bibliotecar perfect. Toți suntem perfectibili, dar există oameni care sunt responsabili de meseria lor și care încearcă să și-o facă cât mai bine. **Un bibliotecar care tinde spre perfecțiune trebuie să învețe toată viața, să fie disciplinat la locul de muncă, să-și iubească meseria și să aibă inițiative.** Toate acestea în folosul cititorului și firește al său personal. Din păcate, ca să ajungi **un bun bibliotecar, ai nevoie de minimum șapte ani.** Numai după acest minimum de ani începi să fii productiv pentru bibliotecă. Productivitatea nu înseamnă acte mecanice pe care le îndeplinești cu conștiinciozitate, ea înseamnă idei novatoare, principii și tehnici de muncă perfecționate etc. Nu putem pretinde tuturor oamenilor să fie perfecți, dar aș lua în serios meseria pe care o practică, aceasta putem pretinde. Să știți că **meseria de bibliotecar s-a depreciat în România tocmai din lipsa profesionalismului activității** celor mai mulți dintre noi. Deprofesionalizarea muncii noastre a fost accentuată în unele locuri de unii manageri numiți pe criterii politice, fără cunoștințe de specialitate, care au promovat în funcții de conducere oameni fără nici un suport profesional. Acolo unde au fost adevărați manageri, lucrurile s-au desfășurat altfel. Să-mi fie iertat că dau ca exemplu BCU București, instituția unde lucrez spre bucuria mea. Ar fi ea oare cotată drept cea mai frumoasă bibliotecă românească și una dintre cele mai frumoase o sută de biblioteci ale lumii, dacă n-ar fi avut ca manager pe domnul profesor Ion Stoica, un excelent profesionist ? Lumea vorbește că oricine poate deveni bibliotecar pentru că rostul meseriei de bibliotecar ar fi doar de a lua cartea din raft și a o da cititorilor, ceea ce știți bine că nu e adevărat. Această activitate este doar vârful aisbergului.

„Există o relație/legătură permanentă între instituția - bibliotecă și alte instituții culturale? Dar și între bibliotecă și alte instituții naționale (bănci/invațămînt/instituții de sponsorizare etc) ?

R. Întrebarea aceasta comportă două răspunsuri fiindcă este formată ea însăși din două părți. De bună seamă că trebuie să existe o legătură indestructibilă între bibliotecă, ea însăși instituție de cultură, și alte instituții culturale. A existat în toate timpurile și ar trebui să existe și astăzi. Chiar marile biblioteci românești din perioada interbelică, mă refer la bibliotecile centrale universitare din București, Cluj și Iași, aveau toate aule în care se desfășurau în permanență activități culturale de diferite tipuri, în relații cu universități, fundații, asociații profesionale etc. În Aula Bibliotecii Centrale Universitare din București, de exemplu, se țineau cu regularitate conferințe pe teme culturale, unde au vorbit aproape toate marile personalități românești din perioada interbelică: Octavian Goga, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, Constantin Rădulescu-Motru, Nicolae Iorga, Tudor Vianu, Mihail Ralea, Vasile Pîrvan, Șerban Cioculescu, Mircea Eliade, Nae Ionescu, C.I. Parhon, Ion Bianu, Dimitrie Gusti etc. La aceste conferințe participau în afara studenților toți oamenii interesați de fenomenele culturale. Din păcate, obiceiul acesta nobil a fost dat uitării în perioada comunistă. El trebuie regăsit astăzi și repus în circulație, firește la dimensiunile epocii actuale, unde activitățile culturale ale bibliotecii trebuie să țină piept televiziunii și Internetului. **Bibliotecile de astăzi trebuie gândite ca asemenea mediaticilor franceze, care polarizează viața culturală a unui mare oraș ca drept centre culturale complexe, unde cititorul, alături de carte, poate găsi și alte mijloace de a-și petrece timpul într-un mod cât mai agreabil.** Este absolut indispensabil ca biblioteca să-și extindă preocupările culturale chiar dincolo de pereții și incinta sa, să se deschidă spre o largă cooperare culturală devenind focare active de cultură și informație. Spre a vă răspunde și la ultima întrebare legată de relația bibliotecii cu instituții neculturale sau parțial culturale (bănci, învățămînt, instituții de sponsorizare), ceea ce este foarte clar se rezumă la faptul că **biblioteca are nevoie de bani spre a supraviețui.** Acești bani provin de regulă de la instituția care îi asigură bugetul de funcționare, dar pot proveni și din alte surse în funcție de posibilități. Sursele extrabugetare pentru serviciile pe care biblioteca le poate face reprezintă o sursă inestimabilă de venituri, la care trebuie să reflecteze toți bibliotecarii. Nu trebuie respinsă nici o ofertă aducătoare de venituri pentru bibliotecă, dacă în contrapartidă ni se cer de pildă realizarea unor

activități culturale. Nu trebuie renunțat însă la principiul ca biblioteca să-și păstreze demnitatea, să nu se compromită. Avem nevoie de bani, dar nu obținuți oricum, în orice condiții. Ar trebui însă ca legislația să fie mai flexibilă, ca banii dobândiți să poată fi folosiți cu adevărat de biblioteca care i-a produs și să nu meargă la organul ierarhic superior spre redistribuire, ceea ce este aberant.

„. Aveți câteva cuvinte pentru **Biblioteca Națională a României?**

R. Fiindcă dumneavoastră sunteți o asociație de bibliotecari a Bibliotecii Naționale, voi avea, firește, câteva cuvinte și despre Biblioteca Națională. Cred că deja cunoașteți punctul meu de vedere privitor la rolul și rostul unei biblioteci naționale, făcut public în diverse momente, între care ultimul este cel publicat în ampla analiză a bibliotecilor românești din nr. 745, iunie 2004, al *Revistei 22* (această analiză a stîrnit diverse reacții, de la cele foarte admirative la cele critice). **Biblioteca Națională trebuie să fie mîndria oricărei națiuni.** Nu este întîmplător că din anul 1990 încoace au fost inaugurate în Europa mai multe clădiri de bibliotecă națională, clădiri care reprezintă mîndria națiunilor respective. Spunînd acest lucru, mă gîndesc la biblioteca națională a Franței, a Marii Britanii, a Danemarcei, clădiri absolut remarcabile din toate punctele de vedere. Ca Biblioteca Națională a României să-și îndeplinească rolul, ea trebuie să aibă în primul rînd o clădire corespunzătoare misiunii sale și un buget satisfăcător. În condițiile investițiilor din acest an, nu vedem cînd și cum Biblioteca Națională se va muta în noul ei sediu. Pînă atunci nu putem vorbi decît de o bibliotecă națională care încearcă totuși în inadecvatele sale spații să-și îndeplinească câteva din atribuțiile sale naționale, cum ar fi agenție națională pentru depozitul legal sau pentru bibliografia națională. Există aici la Biblioteca Națională un colectiv de oameni care ar putea face mai mult și mai bine pentru tezaurizarea și valorificarea cărții românești, dacă ar putea lucra în condiții mai omenești. Sperăm totuși că noul guvern care va fi constituit începînd de anul viitor să-și întoarcă fața cu adevărat și spre Biblioteca Națională. Pînă atunci le urez colegilor de aici să muncească cu aceeași osîrdie ca și pînă acum și să nu-și piardă speranța.

Au consemnat
Vali Constantinescu
Aurelia Perșinaru

IFLA

IFLA / FIAB (International Federation of Library Associations and Institutions / Fédération Internationale des Associations des Bibliothèques / Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor de Bibliotecă) este principala organizație internațională ce reprezintă interesele bibliotecilor, altor structuri documentare precum și a utilizatorilor acestora. Înființată în Scoția la Edinburgh, în anul 1927, cu ocazia unei conferințe internaționale, IFLA are în prezent peste 1700 de membri din 155 de țări ale lumii. IFLA a fost înregistrată în anul 1971, în Olanda, sediul său fiind găzduit de către Biblioteca Națională a Olandei, la Haga.

Scopurile IFLA

IFLA este o organizație internațională independentă, non-guvernamentală și non-profit. Scopurile sale sunt:

- promovarea unor standarde înalte în ce privește serviciile de bibliotecă și de informare
- încurajarea cunoașterii pe scară largă a valorii serviciilor de calitate în domeniul bibliotecii și informării
- reprezentarea intereselor membrilor săi de pretutindeni

Valorile principale ale IFLA

Valorile principale pe care IFLA le-a adoptat pentru atingerea scopurilor sale sunt:

1. Sprijinirea principiilor liberului acces la informații, idei și opere ale imaginației, libertatea expresiei menționate în Art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.
2. Convingerea că popoarele, comunitățile și organizațiile au nevoie de acces universal și echitabil la informații, idei și opere ale imaginației pentru buna lor dezvoltare socială, educațională, culturală, democratică și economică.
3. Convingerea că punerea la dispoziție a unor servicii de calitate înaltă în domeniul bibliotecilor și informării ajută la garantarea acestui acces
4. Hotărârea de a permite tuturor membrilor Federației să participe și să beneficieze de pe urma activităților IFLA indiferent de cetățenie, origine etnică, sex, apartenență geografică, limbă, păreri politice, rasă ori religie.

Membri

IFLA are două categorii principale de membri cu drept de vot: **asociații** și **instituții**. Asociațiile profesionale din bibliotecă, institute de cercetare, instituții cu

caracter educațional și alte structuri de informare din domeniul larg al bibliologiei și științei informării se pot înscrie oricând în IFLA în calitate de **asociații afiliate**. Calitatea de **instituție afiliată** este destinată bibliotecilor și serviciilor de informare individuale, precum și tuturor organizațiilor din domeniul bibliologiei și științei informării. Organizațiile internaționale din sfera de interes a IFLA pot deveni membre căpătând statutul de **asociații internaționale afiliate**. Asociațiile naționale, internaționale precum și **instituțiile afiliate** au drept de vot în alegerile și întîlnirile IFLA. Au dreptul să propună candidați pentru postul de președinte IFLA și pentru locurile din Comitetul executiv. Profesioniștii din bibliologie și știința informării se pot înscrie și individual ca membri personali. În această calitate nu au drept de vot, însă pot contribui foarte mult la activitățile IFLA în cadrul diferitelor comisii și programe profesionale.

Firme partenere

Peste 30 de firme din industria informațiilor au stabilit relații de lucru cu IFLA. În schimbul sprijinului financiar oferit de aceste firme, IFLA le oferă posibilitatea de a-și expune produsele și serviciile în cadrul conferințelor internaționale și diferitelor reuniuni profesionale ale IFLA.

Relațiile cu alte organizații

IFLA a stabilit relații bune de colaborare cu o serie de organizații care au aceleași obiective, asigurându-se posibilitatea unui schimb regulat de informații și opinii cu privire la probleme de interes comun. IFLA are statut de partener oficial UNESCO, de observator la Națiunile Unite, partener al Consiliului Internațional al Comunităților Științifice (ICSU), de observator la Organizația Mondială pentru Proprietatea Intelectuală și la Organizația Internațională pentru Standardizare. Totodată, IFLA a oferit statut consultativ unui număr de organizații non-guvernamentale a căror activitate are legătură cu domeniul de activitate al Federației, de ex. Asociația Internațională a Editorilor (IPA).

Conferințele generale și întîlnirile regionale

Conferințele generale IFLA se țin anual în august sau la începutul lui septembrie de fiecare dată în altă țară. La aceste conferințe participă delegați din diferite țări, care fac schimb de experiență, dezbate probleme profesionale, văd cele mai noi produse și servicii ale industriei informațiilor, iau decizii privind viitorul IFLA și fac cunoștință cu obiceiurile și cultura din țara gazdă. În 2004, Conferința generală IFLA a avut loc în Argentina, la Buenos Aires, iar în 2005 va avea loc în Norvegia, la Oslo. În afara Conferințelor generale, IFLA mai organizează și o serie de întîlniri, seminarii regionale pe diferite teme legate de bibliotecă și științele informării.

Conducerea IFLA

Structura de conducere a IFLA a fost regândită începând cu 2001. Scopul acestei reorganizări e legat de necesitatea folosirii mai eficiente a oportunităților oferite de numărul mare de membri IFLA aflați pretutindeni în lume precum și de ușurința mai mare în comunicarea globală din zilele noastre.

Consiliul general IFLA

Consiliul general al membrilor IFLA este organismul suprem de conducere și este format din delegați aleși prin vot de membrii IFLA. În mod normal, Consiliul se întrunește în fiecare an cu prilejul Conferinței generale. Consiliul general alege Președintele IFLA și membrii Consiliului de conducere. Consiliul general ia în discuție rezoluții cu caracter general și profesional care dacă sunt adoptate trec spre îndeplinire către Comitetul executiv și cel profesional.

Consiliul de conducere IFLA

Este responsabil pentru politica managerială și profesională a IFLA în limitele și direcția aprobate de Consiliul general. Consiliul de conducere se întrunește de cel puțin două ori pe an, una dintre întruniri fiind în același loc și la aceeași dată cu Conferința generală IFLA.

Comitetul executiv IFLA

Este delegat de către Consiliul de conducere cu responsabilități executive privind politica și activitățile IFLA în perioadele dintre întrunirile Consiliului de conducere, în cadrul direcțiilor generale stabilite de acesta.

Comitetul profesional IFLA

Responsabilitatea acestui comitet este aceea de a asigura coordonarea tuturor secțiunilor responsabile cu activitățile profesionale, politicile și programele IFLA. Comitetul executiv se întrunește de cel puțin două ori pe an, una dintre întruniri fiind în același loc și la aceeași dată cu Conferința generală IFLA.

Activități centrale ale IFLA

Problemele comune bibliotecilor și serviciilor de informare din lume formează obiectul activităților centrale ale IFLA. Aflate în atenția Comitetului profesional, obiectivele și proiectele din cadrul activităților centrale ale IFLA sunt strâns legate de *Programul pe termen mediu* al Federației și de obiectivele Diviziilor și Secțiunilor IFLA. Una dintre **activitățile centrale, acțiunea pentru dezvoltare prin programe de**

bibliotecă (ALP) are un scop foarte larg, încercând să ofere soluții specifice problemelor din structurile documentare ale țărilor în curs de dezvoltare. Celelalte **activități** se referă la subiecte curente din domeniul bibliotecilor: **păstrare și conservare, accesul universal la publicații, controlul bibliografic universal, MARC** etc. De fiecare dintre aceste **activități** este responsabil un director subordonat Comitetului executiv și celui profesional. O serie de biblioteci mari ale lumii gazduiesc și sprijină desfășurarea acestor **activități principale** ale IFLA.

Diviziile și Secțiunile IFLA

Constituie modul de organizare prin care IFLA își desfășoară activitățile specifice unor anume servicii de bibliotecă sau unei regiuni geografice. Membrii IFLA se pot înscrie la orice **secțiune** IFLA. Secțiunile, 47 la număr, sunt grupate în 8 Divizii.

Activitățile regionale

Trei dintre **secțiunile regionale** (Africa; Asia și Oceania; America Latină, Caraibe) formează **Divizia 8, activități regionale**. Aceste **secțiuni** se ocupă de toate aspectele legate de serviciile de bibliotecă și informare din regiunile respective și promovează activitățile IFLA.

Publicațiile IFLA

Rezultatele programelor desfășurate de grupurile profesionale ale IFLA sunt prezentate și răspândite prin intermediul publicațiilor Federației: ***IFLA Journal, Policies and Procedures, Corporate Documents, Section Newsletters, Core Activities Newsletters, IFLA Professional Reports, Conference Proceedings, IFLA Saur Publications.***

Resursele financiare

Aproximativ 80% din resursele financiare ale Federației provin din cotizațiile membrilor. La acestea se adaugă veniturile din vânzarea publicațiilor, unele contribuții ale firmelor partenere, donații din partea unor fundații sau agenții guvernamentale, susținerea financiară din partea UNESCO (pentru programele profesionale) și din partea unor mari biblioteci naționale și universitare.

INTERNET
Adaptare de ***Emil Tudor***

PRIMELE TIPĂRITURI ROMÂNEȘTI

Exemplare din Biblioteca Națională a României

Conform tradiției, tiparul în forma actuală a fost inventat și pus în operă la mijlocul secolului al XV-lea, având ca an de referință 1450. Apariția tiparului a suscitat controverse atât în ceea ce privește datarea, cât și numele inventatorului. Ținând seama de părerea specialiștilor care consideră caracterele mobile ca fiind specifice tiparului în forma pe care o cunoaștem și o acceptăm și în prezent, vom raporta și tipăriturile românești când Gutemberg a tipărit prima oară Biblia, anul 1455.

Primele tipărituri au fost executate cu alfabetele latin și gotic, cu ajutorul caracterelor mobile, prin imprimare și au apărut în Europa occidentală. Europa estică își scria textele cu caractere glagolitice sau slavone și cu caractere grecești. Ne vom ocupa deocamdată de tipăriturile cu caractere slavone, deoarece primele noastre tipărituri, în slavonă și română, au fost executate în acest alfabet.

Începuturile tiparului chirilic se situează tot în sec. XV, la distanță relativ mică în timp de tipăriturile cu caractere latine și gotice, mai precis în anul 1491 când a funcționat la Cracovia prima tipografie cu caractere chirilice. După 3 ani de la această încercare de tipărire cu caractere chirilice își începe activitatea tipografia de la Cetinje (Muntele Negru). Au mai trecut doar 17 ani de la înființarea tipografiei sârbești când domnitorul Țării Românești îi acordă ieromonahului sârb Macarie adăpost în principatul său și îl sprijină în vederea înființării tipografiei de la Târgoviște, dându-i și prima comandă – Liturghierul – pe care Macarie l-a tradus din limba greacă și îl va tipări în slavonă de expresie sârbă pentru uzul Bisericii Ortodoxe Române. De fapt Liturghierul tipărit de Macarie din porunca Voievodului Radu cel Mare al IV-lea va fi terminat după moartea acestuia, în timpul domniei Voievodului Mihnea cel Rău în anul 1508. Acesta este anul de naștere a tipăriturilor românești.

Ca orice început și începutul activității tipografice pe teritoriile românești s-a făcut cu dificultăți și oarecare inconsecvență. În secolul al XVI-lea au apărut doar 35 de titluri, în slavonă de expresie sârbă și română. Folosirea slavonei de expresie sârbă se explică prin faptul că primii tipografi au fost refugiați sârbi, călugări școliți la Cetinje (Muntele Negru) și Veneția.

Au apărut tipografiile la Târgoviște, Sibiu, Brașov, Alba-Iulia, Sas-Sebeș și Orăștie. Toate lucrările sunt texte religioase necesare cultului.

Macarie a tipărit trei lucrări: Liturghierul (1508), Octoihul (1510) și un Evangheliar (1512), toate în slavonă.

Un alt tipograf sârb a fost Dimitrie Lubavici care a activat și el la Târgoviște între anii 1545-1547, în vremea domnitorului Mircea al III-lea Ciobanul. Liubavici a tipărit un Molitvelnic (1545), un Evangheliar (1546) și un Apostol

(1547) În două ediții, una pentru Țara Românească la comanda voievodului Mircea și cealaltă pentru Moldova la comanda voievodului Iliș Rareș și a mamei sale Doamna Elena.

În Ardeal, la Brașov, a lucrat diaconul Coresi împreună cu Mănăilă Șerban, fiul lui Coresi și Diacul Lorinț. Aceștia au mai lucrat și la Orăștie și la Sas-Sebeș.

Biblioteca Națională a României posedă un exemplar complet din Liturghierul tipărit de Macarie în anul 1508 care a și fost restaurat în propriul laborator de patologie și restaurare a cărții. Cartea este un volum în patru-(22 cm), având 128 f. grupate în 17 caiete. Tiparul este negru și roșu, cu 3 frontispicii ornamentate cu motive florale împletite, amplasate pe prima, a 2-a și a 8-a foaie-recto. Restaurarea a păstrat și a inserat în noua copertă fragmente din copertile originale care fuseseră executate din piele brună ornate cu motive liniare, imprimate cu fiare, la rece. Textul este ornat, în afara frontispiciilor, cu inițiale (literele mari de începutul capitolelor), imprimate cu cerneală roșie, a căror origine, din punctul de vedere al executării matritelor, rămâne discutabilă. Al treilea frontispiciu are în mijloc stema Țării Românești, Corbul cu crucea în cioc încadrat de soare și de lună.

Volumul începe cu următorul titlu: «A întru Sfinți Părintelui nostru arhiepiscop al Kesariei și al Kapadociei Vasilie cel Mare, povățuire către preot despre Dumnezeiasca slujbă și despre grijire» în traducere. Pe prima pagină a caietului apare titlul: «Rânduiala dumnezeescei slujbe și în ea a diaconilor» în traducere și, în sfârșit, la foaia 8 a caietului întâi: «Dumnezeiasca slujbă după părintele nostru Ioan Gură de Aur. Rugăciune deasupra cădelniței» deasemenea în traducere. Toate aceste trei titluri sunt precedate de frontispicii.

Datarea cărții apare, după cum era obiceiul vremii, abia în epilog. Redau textul în traducere: «S-a început această sfântă carte numită Liturghie după porunca Domnitorului IO Radu Voievod să-i fie lui vecinica pomenire, și s-a săvârșit această carte din porunca întru Christos Dumnezeu binecredinciosului și de Dumnezeu păzitului și prea luminatului Domnitor IO Mircea marele Voievod a toată Țara Românească și părților pe Dunăre, fiiiul marelui IO Vlad Voievod, în anul dîintîi al Domniei sale: ostenindu-se și smeritul monah și preot Macarie. În anul 7016 (de la Facerea lumii), crugul soarelui 16, al luni 5, indiction 11, luna Novembre 10 zilele. Anul 7016 de la Facerea lumii, adică 1508 de Nașterea lui Iisus.

Cele aproape cinci secole scurse de la tipărirea acestei cărți, faptul că este prima tipăritură românească, indiferent de limba de redactare, faptul că multele vitregii ale vremurilor scurse au făcut din ea o raritate și nu în ultimul rând frumusețea lucrăturii, atât a tiparului cât și a legăturii fac din această carte o bijuterie tipografică, de o valoare realmente inestimabilă. Biblioteca Națională a României se poate considera norocoasă că o are în colecțiile sale.

Dana-Silvia Țilică

La Centrul de Formare, Educație Permanentă și Management, ABBNR și direcția BNR au organizat, în 2003 și anul acesta, cursuri de biblioteconomie și calculatoare.

Întrucât cursurile au fost solicitate de bibliotecari, redăm mai jos două opinii : despre cursul de inițiere în biblioteconomie și o altfel de privire despre mult utilizatul program « Word ».

CURSUL DE ÎNIȚIERE

□Bazele Biblioteconomiei și Științei Informării□

Am avut ocazia să urmez cursul de « Bazele biblioteconomiei și științei informării » și mi-am dat seama, de la început, că este un curs deosebit de util mai ales pentru un bibliotecar începător sau fără studii de specialitate, chiar dacă, la prima vedere sau numai la simpla citire a denumirii acestui curs, unii colegi s-au întrebat la ce-ar putea fi el folositor.

După aproape nouă ani petrecuți în bibliotecă, perioadă în care am lucrat în diverse depozite (ca gestionar) sau co-gestionar în două săli de lectură, încă existau pentru mine activități și noțiuni mai puțin cunoscute. Acest fapt nu se datorează lipsei de interes sau ignoranței, ci faptului că toate aceste noțiuni nu erau folosite curent în activitatea din cadrul serviciului din care fac parte.

Datorită, în primul rând, manierei de predare, cursanții s-au familiarizat repede cu termenii folosiți în bibliotecă și în biblioteconomie. Nu avem pretenția ca, după terminarea acestui curs, să devenim specialiști în catalogare, clasificare, inventariere sau conservare. Avem însă acum noțiuni despre : fișa ISBD, cuprinsul ei și semnele folosite în alcătuirea acesteia, recunoașterea grupelor mari de clasificare, a indicilor de clasificare, instrumentele de lucru ale inventarului și normele de conservare a patrimoniului cultural național.

Organizatorii acestui curs și-au dat silința să-l facă cât mai plăcut organizând vizite la alte biblioteci mari din București, cum au fost Biblioteca Academiei sau Biblioteca Centrală Universitară, unde am aflat lucruri extrem de interesante despre comunicarea dintre bibliotecar și utilizatori, în scopul satisfacerii prompte și profesioniste a acestora. A fost organizată și o vizita inedită la cel mai nou muzeu din București, Muzeul

Hărților și Cărții Vechi, unde am putut admira, pe lângă hărți și reproduceri ale stemelor diferitelor bresle.

Un alt motiv pentru a urma acest curs ar fi și acela că se încearcă promovarea imaginii bibliotecii moderne. Astfel, unul dintre lectori, doamna Hermina Anghelescu, profesor la Universitatea din Detroit, SUA, ne-a vorbit, interesant și atractiv, despre importanța bibliotecii și bibliotecarului în societatea americană: biblioteca este considerată cea mai autorizată și la îndemână sursă de informație, iar bibliotecarul este liantul dintre informație și utilizator.

Prin intermediul acestui curs am cunoscut și colegi bibliotecari din alte biblioteci. Aș putea spune că a fost, totodată, și un schimb de experiență. Am ascultat ideile și am aflat problemele cu care se confruntă bibliotecarii din biblioteci mai mici sau mai mari și mi-am dat seama că în România, biblioteca, indiferent de mărimea și localizarea ei, se confruntă cu același gen de probleme. Este nevoie, în continuare, de o activitate susținută de sensibilizare a opiniei publice în acest sens, până când biblioteca va fi percepută la adevărata ei valoare.

Poate este și vina unor bibliotecari care, din păcate, nu sunt interesați de ceea ce fac. Majoritatea celor care au participat la acest curs au fost însă profesioniști, cu adevărat implicați în munca de bibliotecă și care pun suflet în tot ceea ce realizează fără să aștepte recompense de nici un fel.

Concluzia ar fi că toți angajații unei biblioteci care nu au studii de specialitate, dar care își doresc să afle cât mai multe despre munca pe care o fac, ar trebui să urmeze un asemenea curs, nu numai pentru a învăța limbajul de bibliotecă, ci și pentru a-și schimba viziunea asupra bibliotecii și a rolului bibliotecarului în societate.

Cursant : Mariana Greceanu

Serviciul Comunicarea și Conservarea Colecțiilor - Dispecerizare

WORD □ CALITĂȚI ȘI □ CALITĂȚI

Word este un instrument. Tehnic vorbind, este un program de editare, considerat cel mai bun din lume, pentru sistemele de operare Windows. Desigur, din punct de vedere tehnic se pot spune multe. Îi las pe alții să o facă, mai ales că, oricum s-au scris multe cărți legate de Word. Eu vreau să descriu Word-ul dintr-un alt unghi. Aș vrea să relievez influențele pozitive pe care acest program de editare le poate avea asupra oamenilor care-l

folosesc și ce înseamnă practic acest program, care sunt facilitățile pe care le oferă.

Pentru o clipă, a scrie un text pe calculator pare un lucru simplu : deschid un program de editare, tastez literele corespunzătoare, și gata textul! Ei bine, lucru simplu nu este deloc, mai ales dacă vrei să iasă un lucru deosebit.

De exemplu, într-un text vreau să evidențiez ceva. Nimic mai simplu, apăsând butonul de **bold**, textul cu pricina poate apărea mai îngroșat decât restul. Iese în evidență, nu? La fel cum poți sublinia tot ce dorești să scrii, și asta fără prea multă bataie de cap.

Dar, peste tot în lume lucrurile ies în evidență în moduri diferite. Dacă într-un text am nevoie ca mai multe idei să iasă în evidență în moduri diferite? Pentru asta, în Word putem să folosim **colorile, după propriul gust**. Word poate fi folosit după dorințele autorului textului... Pentru descrierea mai precisă a unei persoane viclene, culoarea verde îi va scoate în evidență caracterul, de exemplu. Parcă și vezi șarpele...

Poți scrie la diferență de cîte rînduri vrei, în funcție de cum vrei să arate lucrarea ta.

Vrem să scriem un anunț, și convenabil ar fi să-l scriem pe latură, nimic mai simplu, Word are și această opțiune. Apoi poți alege diferite

feluri de a scrie
după cum îți dorești

Vrem să prezentăm un curriculum vitae într-un mod mai original sau dorim un tabel pentru anumite sume de plăți, Word este la datorie. Dacă vrem ca rapid, un anumit text să apară pe Internet, Word poate transforma ceea ce scriem într-o **pagina WEB**.

Pentru gîndurile unui personaj sau conținutul unei scrisori, ghilimelele ne par prea comune, mai ales dacă este vorba de un monolog sau o scrisoare lungă. Atunci ***Scrisul Italic este cel mai potrivit***.

Tastele de aliniere și aranjare a textului în pagină sunt și ele foarte folositoare și ne ușurează munca. Am greșit ceva sau trebuie să mai includ ceva în text? Adio paste corectoare sau rescrierea obositoare: Word îți permite să transformi un text de cîte ori și mai ales cum vrei. În Word poți

chiar și desena, sau insera imagini, peisaje, , figuri, , poze din arhiva personală, etc.

La scrierea unui text într-o limbă străină, pe care nu o știi la perfecție, scrierea greșită a unui cuvânt nu-i o problemă, Word este acolo cu o excelentă funcție de **autocorectare**.

O anumită limbă folosește și alte simboluri decât cele pe care le găsim pe tastatură, iar cel mai bun exemplu în acest caz este chiar limba română! Nici o problemă, pentru aceasta, Word a găsit soluția: o serie vastă de simboluri vor ajuta, mai ales că putem să alegem și o combinație de taste, care va face inserarea simbolurilor rapid și fără probleme : **À, ä, Ì, , , Ñ, Œ, ŧ**, etc. O altă posibilitate este să schimbi setările tastaturii și așa poți scrie fără grijă cu semne diacritice

Lista de **calități** și **calități** poate continua. Word este un program vast, de mare ajutor pentru cei care îl folosesc. Dar Word nu are chiar nici-un defect ? Asta nu se poate! Dacă Word ar putea să facă absolut **totul**, fără ca noi să ne atingem de calculator măcar... Cine știe, poate va sosi timpul acela. Și încă tot ce am prezentat aici e numai mică parte (elementară așa putea zice), din tot ce oferă Word-ul utilizatorilor.

Deocamdată putem spune definitiv "Adio" piesei de muzeu care este mașina de scris !

Vali Constantinescu

N.B. Sper ca aceste rânduri să-o încalce și pe doamna Zoe Mariana Zverca, profesoara Cursurilor Word de la Centrul de Formare și Educație Permanentă, căreia bibliotecarii din BNR îi mulțumesc pentru răbdare și înțelegere.

ACTIVITĂȚI ABBNR

Comitetul ABBNR a inițiat o serie de acțiuni privind formarea și perfecționarea profesională. Programul de informare se adresează salariaților BNR care au o vechime în instituție mai mică de 5 ani (cf. situației furnizate de Serviciul Resurse Umane), precum și tuturor celor care consideră util și necesar să se informeze asupra activităților specifice fiecărui serviciu. Este o buna ocazie să ne cunoaștem mai bine, să ne promovăm realizările și planurile de viitor, să ne integrăm mai bine ca persoane, dar și ca tipuri de activități, în circuitul informațional din Biblioteca Națională.

*

* *

Tot în ideea de cunoaștere a tuturor aspectelor muncii noastre au fost organizate vizite la Biblioteca Centrală Universitară și au fost planificate alte vizite la Biblioteca Academiei și Biblioteca Metropolitană.

Vizita la **Biblioteca Universitară** s-a desfășurat în trei etape, datorită numărului mare de persoane interesate de noua cladire și de organizarea acestei biblioteci. De la primirea călduroasă pe care ne-a făcut-o domnul director Mircea Regneală, continuată de ghidul nostru, doamna Amelia Costoiu, totul a fost o înclintare pentru « bibliotecarii de la Națională » care rîvnesc de ani buni la o clădire pentru averea deținută de instituția lor.

Am aflat că dintre cei 340 salariați ai B.C.U. (cu sucursalele București) **280** sunt **bibliotecari**, iar **75%** dintre aceștia sunt cu **studii superioare și de specialitate**, restul de 60 salariați formînd personalul TESA.

Ne-au impresionat :

- Serviciile utilizate, colegii plini de solitudine, foarte mulți tineri. **Zilnic sunt notate** pe un computer - de către un bibliotecar de serviciu - **cererile și sugestiile cititorilor**. Cînd dorințele cititorilor se repetă, acestea prind viață la Biblioteca Universitară.

- Sălile de lectură : **7 la număr** (cu **385 locuri** la care se adaugă **Cabinetele individuale de studiu**), fiecare purtînd numele unei personalități românești avînd o oarecare legătură cu domeniul sălii. Era și numele lui **Titu Maiorescu** acolo. Tocmai pentru că a fost ales la doar 23 de ani rector al Universtății București !

- Ingenios a fost numită sala de **Literatură/lingvistică** după numele unui poet, nu foarte mare, dar care merita adus în conștiința noastră tocmai pentru că a fost **bibliotecar** :. **Șt.O.Iosif**.

- Foarte original : pe o coloană, la intrare, există un spatiu de afișaj numai pentru cititori Aceștia își stabilesc întâlniri, își comunică locul și sala de lectură în care se găsesc sau pur și simplu își lasă notițele pentru colegul care n-a sosit la vreme.

În numărul viitor al revistei « Bibliopolis » vom scrie despre următoarele vizite efectuate de bibliotecarii din BNR la colegii lor în Biblioteca Academiei și Biblioteca Metropolitană.

*

* * *

Începând cu acest an, ABBNR a inițiat « Premiul Bibliotecarului ». Cultura, ținuta, comportarea față de cititori, pregătirea profesională și interesul permanent pentru profesia noastră, iată criteriile de acordare a acestui premiu.

Dorim ca acest premiu să nu se transforme într-o acțiune concurențială de tip american. Nu premiul trebuie să aibă importanță, ci emulația de tip academic, bunăvoința reciprocă, asimilarea cu bucurie superioară, a culturii. Premiarea va avea loc în cadrul manifestărilor « Zilele Bibliotecii Naționale a României ».

O altă inițiativă a ABBNR a fost aceea numită « **Cărți în top** », acțiune de evaluare a cărților noi pe domenii și în funcție de cererea lor la sălile de lectură : Literatură, Istorie, Artă , Științe Sociale, Economie-Finanțe.

Evaluarea realizată cu ajutorul custozilor de la sălile de lectură va scoate în evidență cele mai citite dintre aparițiile recente. În paralel, colegii noștri de la librăriile *Eminescu*, *Kretzulescu-Humanitas* și *Sadoveanu*, foarte interesați de această acțiune au răspuns cu multă sollicitudine, urmărind la rândul lor, vânzarea cărților noi pe domeniile de mai sus, făcându-și astfel apariția « **topul vânzărilor** ». Așadar va fi o evaluare a cărților noi solicitate deopotrivă în **bibliotecă și librării**. Prin acest sondaj paralel vom observa dacă vânzarea exprimă exact și interesul suscitată de cartea respectivă. **Îndrăznim să spunem că este o noutate pentru asociațiile de bibliotecari din România.** Am dori chiar, de anul viitor, să angrenăm în această acțiune și alte biblioteci, alte librării din București. Pe viitor, acțiunea ar putea să fie răspândită în toată țara.

Astfel, va fi premiată **CARTEA** ca semn de apreciere a spiritului.

Vor fi premiați autori și artiști în slujba **CĂRȚII**.

Vor fi premiate edituri ca mijloace eficiente de propagare a **CĂRȚII**.

Rezultatele se vor comunica anual în cadrul festivității « **Zilele Bibliotecii Naționale a României** ».

Continuăm «Glosarul de termeni cu definiții» (cf. STAS 6590 Publicații, Terminologie) ale diferitelor tipuri de documente.

Broșură = Publicație neperiodică, numărând cel puțin 5 pagini, dar nu mai mult de 48 de pagini, cu excepția paginilor de copertă.

Buletin = Publicație, de obicei periodică, cuprinzând acte normative, instrucțiuni, anunțuri, îndrumări, dispoziții sau comunicări organizatorice, dări de seamă, studii și informații dintr-un anumit domeniu.

Dicționar = 1. Lucrare cuprinzând cuvintele unei limbi, așezate de obicei în ordine alfabetică și explicate în aceeași limbă sau traduse într-altă limbă (dicționar monolingv, bi- sau multilingv).

2. Lucrare cuprinzând în ordine alfabetică termenii privitori la o anumită știință, artă, ramură a tehnicii, explicați în aceeași limbă sau traduși.

Editorial = Articol introductiv tipărit pe prima pagină a unei publicații periodice, care dezbate un subiect, prezentând punctul de vedere al publicației sau uneori numai punctul de vedere al redactorului articolului.

Foaie volantă = Publicație neperiodică având mai puțin de 5 pagini.

Index = Listă alfabetică, sistematică, cronologică, numerică etc. pusă la începutul sau la sfârșitul unei publicații, cuprinzând subiectele, numele personale, denumirile geografice, evenimentele și alte materii tratate în ea, cu indicația locurilor în care sunt menționate.

Magazin = Publicație periodică cu caracter de popularizare, de obicei ilustrată, cuprinzând date din domenii variate (literatură, artă, modă).

Manual = Lucrare cu caracter didactic sau practic, care cuprinde elementele esențiale ale unei științe, ale unei arte sau ale unui domeniu de activitate.

Pliant = Prospect, reclamă, catalog etc., adesea ilustrate, constituite dintr-o singură foaie care se strânge și se desface după pliurile care separă părțile.

Prospect = Publicație în care se prezintă sumar, în scop de reclamă, o clasă de produse sau numai un singur produs, planul sau descrierea unei lucrări, ale unei instituții, întreprinderi etc., pe foi volante sau sub formă de broșură ori pliant.

Tratat = Lucrare de sinteză care expune sistematic totalitatea cunoștințelor verificate și definitive dobândite asupra unui anumit domeniu științific.

Ziar = Publicație apărând la intervale scurte (zilnic sau de câteva ori pe săptămână), având drept scop informarea imediată asupra evenimentelor de politică internă și externă, cuprinzând știri de ordin social, științific și cultural.

Prin Decret Prezidențiale apărute în Monitorul Oficial al României din 26 februarie și 09 aprilie 2004, două foste colege bibliotecare din Biblioteca Națională a României (acum activând în cadrul Institutul de Memorie Culturală) doamnele Mariana Iova și Mia Schatz au fost decorate într-o atmosferă sărbătorească de președintele României.

Decret :

« La propunerea Ministrului Culturii și Cultelor, pentru semnificativele descoperiri și cercetări științifice care au îmbogățit patrimoniul cultural național și au contribuit la o mai bună cunoaștere a acestuia pe plan intern și internațional,

Președintele României decretează: Se conferă **Ordinul Meritul Cultural** în grad de **Mare Ofițer**, Categoria H în « Cercetarea științifică », doamnei **Schatz Fl. Elena Maria**, profesor, Institutul pentru Memorie Culturală »

Monitorul Oficial al României
din 26 februarie 2004

Decret :

« « La propunerea Ministrului Culturii și Cultelor, pentru semnificativele descoperiri și cercetări științifice care au îmbogățit patrimoniul cultural național și au contribuit la o mai bună cunoaștere a acestuia pe plan intern și internațional,

Președintele României decretează: Se conferă **Ordinul Meritul Cultural** în grad de **Cavaler**, Categoria H în « Cercetarea științifică », doamnei **Iova D. Paula Mariana**, cercetător, Institutul pentru Memorie Culturală »

Monitorul Oficial al României
din 09 aprilie 2004

Principalul mesaj pe care domnul Jonathan Scheele, șeful Delegației Comisiei Europene în România, l-a adresat participanților la Școala de vară UNISO 2004 a «Universitatea în Societate», care a avut loc la Galați, a fost : «România trebuie să aloce fonduri mai mari educației!»

Biblioteca face parte din educație? Răspunsul nostru, al bibliotecarilor este : **DA** ! (cu majuscule!)

*

* *

Titlul noii colecții lansate de Editura Humanitas , «în oglindă», își justifică numele prin cărțile apărute aici. Într-o formulă originală, colecția propune cititorilor să arunce o privire asupra vieții și operei unui mare scriitor văzut prin prisma unui alt mare creator. Totul sub forma unor eseuri, pamflete, dezbateri polemice.

*

* *

În cadrul sondajului național lansat în luna mai a.c. la Colegiul Național Mihai Viteazul, la conferința de presă organizată de Centrul Educația 2000+ s-au desprins câteva idei interesante : România nu are un sistem de informare educațional, nu există o relație de parteneriat între școală și elevii ei ; este nevoie de un sistem competițional serios ; elevii nu au toți șanse egale, cei săraci fiind defavorizați ; educația nu este considerată «cheia succesului».

*

* *

Institutul Cultural Român a organizat anul acesta la Baia Mare, «Cursurile de limbă și civilizație românească», aflate la cea de-a zecea ediție. Participanți au fost din Bulgaria, Serbia, Grecia, Austria, Olanda, Germania, Japonia, S.U.A. etc.